

[Morten Lange.]

Jeg tror, at vi også må se hele dette lovgivningsspørgsmål i et andet perspektiv. Der siges fra tid til anden, at ønskebørn er gode børn — det er sådan en lidt primitiv måde at sige noget på, som vi alle sammen synes — men der er ikke nogen, der siger så forfærdelig meget om, hvor dårlige de uønskede børn er. Jeg tror, det er et af de spørgsmål, vi kunne trænge til at se på i et udvalgsarbejde. Hvordan går det med de aborter, med de forslag, de krav, de ønsker om abort, som er blevet afvist? Hvordan ender det? Hvordan går det med skilsmisseprocenterne derefter? Hvordan bliver de børn? Hvordan klarer de deres opvækst? Hvordan sikres deres fremtid? Jeg tror, der ligger mange flere sociale spørgsmål gemt i hele denne lovgivning, end man i første omgang vil tro.

Tilbage bliver et spørgsmål, som dette folketing aldrig vil kunne give et udtømmende svar på, nemlig det etiske spørgsmål, som det er og bliver, om livets begyndelse, livets afslutning osv. Men jeg synes, at også det begynder vi at kunne se på på en anden måde end før. Det varer ikke ret længe, inden vi herinde bliver meget besværet af at skulle finde ud af, hvornår døden er indtrådt; det har vi dog hidtil troet var nogenlunde til at have med at gøre. Som biolog ser jeg altid med undren på disse knivskarpe ideer om, at det er da klart, at livet er indtrådt på det og det tidspunkt. Ja men herregud, så vidt jeg kan se, er spiralen allerede et tvivlsomt svangerskabsforebyggende middel, hvis man skal have meget strenge definitioner på livets indtræden. Det er med dette som med så meget andet: man tror, man har en skarp grænse, men det er en glidende grænse, man har.

Når vi har fastsat en 12 ugers grænse i vort lovforslag, er det netop et indlæg i debatten om den etiske side af sagen. Vi er faktisk vendt tilbage til Aristoteles, som var grundlæggeren af den moderne biologi og også i vid udstrækning grundlæggeren af medicinen; han havde en lignende grænse. Det er ganske interessant, at vi skal helt tilbage til det gamle Grækenland for at finde så megen fornuft. Jeg tror, at den etiske diskussion i virkeligheden bedst kan slutes ved, at vi går tilbage til så grundlæggende observationer af, hvornår liv er begyndt,

hvornår man kan mærke den slags. Jeg tror, det var klart set, og jeg tror, at et lignende klarsyn vil hjælpe et forslag af denne art vel igennem en udvalgsbehandling.

Efter det oplæg, ministeren har givet — og som jeg endnu en gang skal takke for — vil jeg håbe, at vi får et hurtigt arbejdende udvalg til at se på denne sag, og at vi får ført dette lovgivningsarbejde frem til en positiv afslutning. Der er mange, der vil komme ud for svære lidelser og meget store vanskeligheder, hvis folketinget ikke i denne sag kan handle ansvarligt, men samtidig hurtigt.

Viola Nørlov: Det lovforslag, vi i dag skal tage principiel stilling til, er af en så alvorlig karakter, at det kræver hvert enkelt folketingsmedlems personlige stillingtagen. Vi kan være for eller imod forslaget, men vi må hver især vide, hvorfor vi er det ene eller det andet.

Jeg vil tro, at der i de fleste partigrupper — ud over SF — har været delte meninger om spørgsmålet; det har der også været i den socialdemokratiske gruppe, og det skal jeg kort redegøre for. Uden at der har været afstemning i gruppen, er det min fornemmelse, at flertallet er imod fri abort. En enkelt har givet udtryk for, at svangerskabsloven ikke bør ændres, den er udmærket, som den er, medens andre, der også er imod fri abort — nu hørte vi netop ministeren — dog mener, at loven bør liberaliseres, det vil sige lempes på nogle punkter. Dernæst er der en gruppe, der ikke har taget stilling endnu, men vil have mere tid til at overveje problemet, og det må respekteres. Endelig er der et lille mindretal, der som jeg går ind for fri abort.

Inden jeg redegør for vor indstilling, skal jeg nævne ét punkt, hvorom hele gruppen er enig, nemlig at bedre end nogen form for abort er det at undgå uønsket graviditet. Vi vil derfor gå ind for en bedre oplysning om og adgang til forebyggende midler. Min personlige mening er, at disse midler i stort omfang bør være gratis. Selv om udgiften let kan klares af den, der har en god indtægt, kan det nok knibe for arbejdsmandens kone, der allerede har nogle børn i forvejen, at få penge til pessar, spiral eller piller. Man kunne måske her lade sygekassegrænsen være afgørende. Det virker jo noget